

Hoc igitur posito, etiam si non subsisteret, quod Mattheus senior nullam portionem in jurepatronatus haberet, & integra vox Bartholomei Chiolini dixerit in Dominicum Caffarrotum, ac deficeret portio Matthæi Junioris, cujus descendencia a Matthæo Seniore satis superque justificare ceteretur ex predictis; alioquin Michelinus exuberanter justificat gratiam, quod est tertium decisio-
nis fundamentum, habet enim præsentationem descend-
tentium à Dominico, & consilium descendenter Vincen-
tii, quibus ad sensum Fatti, & contrarie precedentis
decisiois debent medietas iurium Matthæi Senioris fratris
prædicti Dominicæ, & sic enumerat tres ex quatuor parti-
bus specantibus ad descendentes Bartholomei Chiolini.

Nec qui Bartholomeus d. Vincentius frater donavit. Fa-
cilius jus, quo habet, est dubitandum de fundamentis vali-
ditate, cum tam illi, quam Michelinus exhibeant sequa-
le jus quod descendenter Matthæi, & ita partibus aqua-
libus ad invicem confitentibus, una non abforbeat ab
alii, unde Michelinus docere posuit tantum de medietate
vocis Bartholomei Chiolini, Dominicu Caffarroti, &
eius successorum obvenientia, non autem de altera medietate
ad Matthæum fratrem Dominicæ, illufque haereses
specante, cum in haeredibus ultiorum graduum suc-
cessori reguletur in stirps, & qualibet stirps unam vocem ef-
formet, illufque minor pars à majori trahatur ad consti-
tuendam vocem iu*n* stirpis, ex Gabriel. & aliis repetitis
in superiori, *g. Refolucionis ea fuit*; unde cum quod
Matthæum aquiles sit jus Fatti, & Michelinus nec
quam trahatur ab alio, & Michelinus illo non valeat uti,
remaneat tantum cum portione Dominicæ medieta*m* vocis
Bartholomei Chiolini constitutive, non apta ad justi-
ficandam gratiam, quia non sit medietas, sed quarta pars
patronum.

Sed non bene subsisteret prædictum juris assumptum do-
minis vñsum fuit, & veriori sententiam pueram illam,
felicit, quod ad vñcum dinumerationem implicantur sint
primi stirpes, quorum haereses tot voces constitutivæ,
quot fuerint stirpes, ac major pars stirpium cumulative
ponderata in quolibet stirpe trahat minorum, ut ait Lam-
bert. de jurepatron. par. 2. lib. 1. queſt. 1. principal. art. 25.
num. 13. 14. 15. de Luca codens tit. de jurepatron. dif. 61.
num. 8. Lotter. de ref. lib. 2. queſt. 1. num. 135. Imo
in cl. plures num. 7. de jurepatron. Panorm. dif. 54. n. 3.
vers. unde omnes haereses, Cavaler. deci. 2. & 43. Mer-
lin. dec. 394. num. 1. 2. non obstantibus auctoritatibus alle-
gatis in praecedente decisone, *g. Sed ad amissum, guta conf.*
Gabriel. 196. num. 3. lib. 2. Non concidit in tenui con-
trario, sicut negue de Luca dif. 32. num. 4. Imo dif. 61.
n. 8. exp̄sūs affitūs prædictæ sententie, prout etiam al-
legata decisio Merlin. 394. n. 1. 2. & ceteri adduci non
percutunt calum, de quo agitur.

Tandem non turbar obiectio, quod Michelinus nec
justificat gratiam, quia namaverit le præsentationi à me-
dieta*m* patronoru*m* in qua possitio præalentia ex-
stentia, quod hoc requiratur ad euidem gratia va-
liditatem.

Etiam quod primum caput obiectio corrigit, cum non
apparet tale suppositum, nec legatur in exhibitis literis
Apostolicis, & quod secundum verior videat contraria
sententia, & sufficit præsentantes esse patronos, Rota
coram Ubald. par. 3. dec. 127. n. 18. & dec. 307. n. 15. par. 7.
rec. C. dec. 273. n. 16. par. 13. rec. & cor. Bich. dec. 419. n. 5.
maxime in casu præsentis, in quo Margarita, Franciscus,
& Antonia immediatae docent de descendentiis à Vin-
centio, qui in ultima vocatione præsentavit.

Et ita utraque parte &c.

R. D. EMERIX DECANO.

Aften. Jurispatronatus.

Merc. 4. Julii 1696.

ARGUMENTUM.

Card. de Luc. de jur. patr. dif. 36. & in dif. 60. affirmat
quod & si de iuri rigore jurepatronatus permaneat in ha-
rede Catherine filia fundatoris, apud quem regulariter
remaneat jurepatronatus; non autem apud haeredem fidei-
commissarii, quia regula non procedit, quoties con-
jecturata mente testatoris apparat illud fusile referatum
heredi fideicommissario, illufque descendenteribus, prout
in præsenti casu deducitur ex ipso instrumento fundatio-
ni, in cuius narrativa ipse professus fuit: *lese ex eiusdem juri-*
patronatus pro se, illufque haeredibus, & successoribus
qui-

S U M M A R I U M .

- 1 Jus præsentandi spectat ad eum qui habet qualitates velitas à fundatore.
- 2 Jus præsentandi referatum pro successoribus spectat quaque ad fideicommissarios, sub quorum nomine ipsi veniunt.
- 3 Maxime si adiſ dicitur, quibuscumque.
- 4 Dicitur, infra scripti, complectitur omnes personas ex-
pressi nominatas in institutione, & substitutione.
- 5 Argumentum dulcum à discretivo modo loquendi, effata reputatur ad interpretandum voluntatem defundi.
- 6 Institutione facta in omnibus bonis, iuribus, & actionibus, comprehendit quoque jurepatronatus.
- 7 Et si deinde facta fuerit substitutio, in ea etiam continetur.
- 8 Perpetuitas indicat comprehensionem etiam heredum substitutorum.
- 9 Actus inter alias gesti tertio non præjudicant.
- 10 Jurepatronus non acquiritur ex donationis augmento, si prima de adeo non fuerit diminuta, ut dici posse redacta ad non esse.
- 11 Ultimus status non attenditur, si ex fundatione constet possessorum jus non habere.

D E C I S I O N E XI.

C onstruxit, æque suo dotavit annuis scutis 50. Jo-
annes Antonius Pittarello Capellam B. V. M. Ro-
farii in Ecclesia Parochiali B. Marie de Mulana Villa
Francha referato eius jurepatronatus sibi, haeredi, ac
deinde primogenito, eti filios masculos non habet pri-
mogenitum, & sic successivæ de primogenito in primogeni-
tum, qui descendenter ab ipso fundatore. In ultimo au-
tem eius testamento dicitur, quod senior filiorum, &
heredum suorum universalium infra scriptorum, & ab il-
lis descendens respectivæ, qui pro tempore erit senior mas-
ter feminæ dictorum haeredum, eorumque descendenter
futurorum an perpetuam habeat in solidum nominationem
Cappellam. Deinde haereses suos nominavit in
omnibus bonis, iuribus, & actionibus Franciscam Ma-
riam, Catherineam, & Beatrificinam filias, quas invi-
cimè substituit, illisque omnibus fine filii de descendentiis sub-
stitutio Jo: Baptista, & Franciscum fratres de Novaria, Jo: Baptista, & Antonium fratres de Gambettis, &
Antonium Mariam Millabala.

Deceperunt omnes filii Jo: Antonii fundatoris sine fidei-
& transactis interim pluribus annis vacavat etiam
beneficium, seu Cappellania, ad quam Guglielminus filius
Jo: Baptista Novaria, ac senior ex descendentiis ab haeredibus ut supra substitutus præsentavit alterum Jo: Baptista suum filium. Verum orta controversia inter
ipsum, & Jo: Angelum Gambettam fere opponentem vi-
gore cuiusdam cessionis, necon tractio eius favore
impulsa cum Monasterio Sanctissime Annuntiationis eis favore
redere. Catherineæ, ultimo loco defunctæ inter filias fundatoris, eaque introductæ in judicio manutentionis eorum coram
Ordinario Afteni, lata fuit sententia favoris Jo: Ange-
li, a qua commissa mihi per signaturam justitiae causa ap-
pellationis circumscripta possessione interim illius vigore
capta, dedi dubium, *An, & de cuius hono jure confit etiam ad effectum manutentionis, & institutionis reprobatur?*
Quod domini resolvenerunt favore Guglielmini, & ab illo
præsentati.

Constat siquidem ex relatis dispositionibus fundatoris,
quod jurepatronus referatum fuit seniori ex descendentiis
bus ab haeredibus suis universalibus; idœque cum Gu-
glielmino descendat à Jo: Baptista haerde substituto, &
sic etiam senior, utique ad ipsum pertinet; non autem ad
Jo: Angelum, nullam ex his qualitatibus habentem, ad
firmata per Rot. post Vivian. de jurepatron. deci. 2. vers.
ad eas sub n. 3. & dec. 534. n. 4. part. 4. tom. 3. rec. & cor.
Bich. dec. 661. n. 13. 14.

R. D. EMERIX DECANO.

Aften. Jurispatronatus.

Merc. 4. Julii 1696.

ARGUMENTUM.

Card. de Luc. de jur. patr. dif. 36. & in dif. 60. affirmat
quod & si de iuri rigore jurepatronatus permaneat in ha-
rede Catherine filia fundatoris, apud quem regulariter
remaneat jurepatronatus; non autem apud haeredem fidei-
commissarii, quia regula non procedit, quoties con-
jecturata mente testatoris apparat illud fusile referatum
heredi fideicommissario, illufque descendenteribus, prout
in præsenti casu deducitur ex ipso instrumento fundatio-
ni, in cuius narrativa ipse professus fuit: *lese ex eiusdem juri-*
patronatus pro se, illufque haeredibus, & successoribus

R. P. D. DE LA TREMOILLE.

Aften. Jurispatronatus.

Vener. 19. Aprilis 1697.

A R G U M E N T U M .

Firmantur ea quæ in præcedenti decisione firmata no-
scuntur.

S U M M A R I U M .

- 1 Jus præsentandi spectat ad eum qui habet qualitates velitas à teſtatore descriptas.
- 2 Et præsentatio illius prævalens præsentatione alterius.
- 3 Jurepatronus manet apud haereditem gravatum, & non transfiſ ad fideicommissarium.
- 4 Ab hac regula recedunt ex voluntate testatoris.
- 5 Nec existit expressio, sed iuffit tacita resultans ex qualibet etiam levi conjectura.
- 6 Adi ut regula imaginaria dicatur.
- 7 Testator reſervando jurepatronus etiam pro ejus successori, comprehendere voluisse dicitur etiam fiduci-
commissarius.
- 8 Pro etiam si illud reſervaverit pro ejus hereditibus.
- 9 Infra scriptorū hereditum nomine veniunt etiam perso-
nae honorandae per substitutonem.
- 10 Jurepatronatus comprehendendum in nuda institutio ha-
rediti, super omnibus bonis, iuribus, atque actioni-
bus fata.
- 11 Comprehenditur etiam in subsequenti scripta substitu-
tione.
- 12 Fideicommissarius impræcipi hæres nuncupatur.
- 13 Dicitur, infra scripti, adhibita tantum censetur ad de-
monstrando directoris heredites infra expressæ nomina-
tions.
- 14 Per jurepatronus decor familiarum, & memoria fun-
datoris perpetuo conservatur.
- 15 Jurepatronatus majoris constitut potest.
- 16 Ut ad fideicommissarios jurepatronatus devolvatur, beni-
gia est facienda interpretatio.
- 17 Substitutus poli extindit lineas hereditum vocatus cen-
setur per vulgarem.
- 18 Majoris natu vocatio non reſtricta ad certam personam
dicitur perpetua, nec in primo consumitur.
- 19 Præcipue si affitæ verba perpetuatæ importanter.
- 20 Perpetua vocatio facilius inducitur, si agatur de
jure honorario.

D E C I S I O N E XII.

A D Cappellam, quam sub invocatione B. M. Virgi-
inis Rosarii in Parochiali Ecclesia Musanze scri-
xerat, & dotaverat Jo: Antonius Pittarello, his prou-
dationem à Jo: Baptista patre Guglielmini, quia quidquid
etiam sit, an hec cesso, seu donatio fuerit adeo universali-
bus, ut potuerit in ipsum transferre jurepatronatus sine au-
toritate Ordinarii, placuit respondo, quod per illam non
potuerit infra prejudicium eidem Guglielmino venienti ex
persona propria, & independente à jure Jo: Baptista, Pe-
ter. de dif. art. 6. n. 12. Molin. de primog. lib. 1. cap. 24.
n. 1. Rot. cor. Seraph. dec. 693. n. 6. & seq.

Prout similitudine nihil juvat, quod q. Antonius constitut-
rit, seu auxerit de proprio doten Capellam, quia non pro-
inde acquisit illius jurepatronatus in prædictum veri-
patroni, nisi probetur, quod dos antiqua esset ita dimittit,
ut dici posse redacta ad non esse, ut tradit Barbol. de offi-
& potest. Episop. p. 3. alleg. 7. n. 1. Rot. dec. 921. n. 7. cor.
Buratt. & dec. 168. n. 3. p. 4. & dec. 630. n. 59. cum seqq. ea-
dem p. 4. 10. 3. & dec. 249. n. 5. par. 9. rec.

Demum non adveratur quasi possitio præsentandi, in
qua leti repertiri contendit Jo: Angelus ex persona præta-
rit Marci Antonii, quia prætermis aliis reponitibus in
contrarium adductus, cum ex instrumento fundationis, &
testamento Jo: Antonii confit, ut præfertur de vera per-
tinencia ad Guglielminum uti seniorem descendente ab
eius hereditibus, quasi possitio non attenditur, ut dixit

Rot. dec. 1630. per rot. cor. Penia. & dec. 38. n. 6. coram
Priol. & dec. 64. n. 38 par. 13. & dec. 136. n. 10. par. 14. rec.
& in Lauden. Canonicus 16. Martii, *¶ Nov. urgente,*
& 27. Junii præsens anni, *¶ Tum etiam quia cor. me.*

Et ita utraque parte informante &c.

Domini censuerunt, standum esse in decisio, moti ex
clara dilutione fundatoris jurepatronatus, his verbis in
ejus testamento ordinata: *Piu detto testatore ha ordinato,*
*& ordina, che il più vecchio degli figli, & Eredi suoi univer-
sali infra scripti, e chi da loro discenderà rispettivamente, che
si troverà più vecchio, uomo o femina, dell'atti credi, e
loro discendenti, al tempo della nominatione, venuti in per-
petuo di essi Cappellani, abbi esso più vecchio insolidum la
nominatione di essi Cappellano.*
Heredes vero universales præfatus testatoris scripit
Franciscam Mariam, Catharinam, & Beatrificinam, fi-
liae invicem substitutas, hisque deficienteibus abfice filii,
substitutio Jo: Baptista, & Franciscum fratres de Nova-
ria, Jo: Baptista, & Antonium fratres de Gambettis,
& Antonium immediatae docent de descendentiis à Vin-
centio, qui in ultima vocatione præsentavit.

præ-

presentatione Joannis Angeli, qui uraque carat qualitate, Rota coram Bich. dec. 661. n. 3. & seq. Non enim descendit à Joanne Baptista, vel Antonio de Gambettis, nec senior est.

Neque obstar, quod patronatus, tanquam jus hereditarium directum, maneat apud heredem gravatum, & non transire per obliquum ad fideicommissarium, ex regula defumpta à text. in l. Quis prouidet 42. ff. ad trebell. ubi Bart. aliquie communiter, Barbos. de offic. & potest. Episc. alleg. 71. num. 9. Rota dec. 542. num. 9. part. 5. rec. cum aliis congeulis apud Traffo de part. reg. in to. 1. e. 5. num. 2. Ideoque, cum iura omnia hereditatio directa, consolidata in persona Catharina, que ceteris foribus supererit, manerint penitus Monasterium Sanctissime Annuntiatione, ius hereditum, & ab isto, in cuiusdam translatio, translata fuerint in Ios. Angelum, ad eundem prouidit ius quoque patronatus cum reliquis iuribus hereditariis transmissum fuisse dicebatur.

Quia à praefata regula faciliter recedit ex voluntate testatoris, qua jupatronatus ad fideicommissarios etiam fit transmissum, Rota dec. 53. n. 3. & 4. par. 14. rec. Cum non requiratur expressa voluntas, sed sufficiat tacita resultans ex generali, & levia qualiter conjectura, Rota in Lauden. Canonicas 4. Martii currentis anni, §. Sed nec allegata, cor. me. Casus regulare per raro usum venit, idemque in praxi ferre inutilis, & imaginari proponere, dūm illam dicti cl. Maii, confirmata 5. Julii, coram R. P. Molines.

Id autem testatorum voluisse, coniunctio, primò ex instrumento fundacionis jurispatronatus, in quo hujusmodi ius nequum referavit pro se, & hereditum, sed etiam pro successoribus quibuscumque, quorum appellatione in dubium est fideicommissarios etiam contineri, maximè ob dictione illam quibuscumque, Rota cor. Bich. dec. 15. n. 6. & dec. 331. in f. & cor. Cerro dec. 621. n. 12. & seqq.

Et rursus comprobatur ex testamento dispositione, quæ testator mandavit, jupatronatus devolvi ad suos heredes, & heredes autem dicuntur instituti, aut substituti, 1. ff. de vulg. & pup. Grat. discept. 266. num. 8. Certius, cum non vocaverit simpliciter heredes, sed ordinaverit: Che il più vecchio della figli, & eredi suoi universali infra scripti abbis la nomina: infra scriptorum enim hereditum nomine, veniente etiam personas honorandae per substitutionem, quæ verum est, scriptas esse heredes, licet in secundo gradu, Cravet. conf. 243. n. 1. in fin. March. de succ. legal. par. 4. iii. 1. m. Argel. de acquir. hered. 9. 7. art. 2. n. 64. Rota dec. 260. n. 9. par. 5. rec.

Quorum favore dubitari nequit, cum cùm relativa hereditate demandata, quoque fuerit restituimus jurispatronatus, & quia cum comprehendatur in institutione facta in omnibus bonis, iuribus, & actionibus spectantibus ad testatorem, Rota cor. Priolo dec. 113. n. 6. idem proculdubio concinebitur sub universalibus eorumdem iurum restituzione per fideicommissum ordinata, Lotther. de r. benef. lib. 2. qu. 11. n. 37. 38. Rota cor. Priolo dec. 113. n. 7. & doct. 126. n. 1. cor. Cerro dec. 621. n. 15. in Lauden. Canonicas 16. Martii, §. Nec quidquam facit, & 27. Junii 1696. §. Ad augendam autem, cor. bon. memor. Emerix, que confirmata fuit 4. Martii, §. Sed nec allegata, coram me; id enim pro regula traditur in leg. 1. C. de compub. & alii subdit. quæ statuerit testatorum in substitutione intervisse videri, quid in institutione antea expresso erat, Rota cor. Bich. dec. 271. n. 30. & seq.

Cum ergo certa sit substantia dispositionis comprehendens in restituitione facienda subtitutis, ius quoque patronatus, frustra discepaturab de interpretatione, seu propria significatio nominis hereditum, qua, nonnisi improprie, & largo modo, fideicommissarios nuncupari objiciebatur, ex Peregr. de fidic. art. 32. fidic. 32. n. 81. alii. 12. que; quinimum subdebet, eo nomine cōsiderat designatos conferi non posse, ex adiecto infra scripti, quia adhibiti videtur ad demonstans directos heredes, infra 13. expleso nominatis, Rota dec. 379. n. 15. & dec. 438. n. 18. par. 4. tom. 2. dec. 93. n. 17. rec.

Nam præter dicta, hujusmodi obiectum petitum ex verbis, submoveat natura ipsa rei, de qua dispositum repertus; quippe agitur de iure honorifico patronatus, quo, ob continuum exercitium iuris præsentandi, decor familiari, & memoria fundatoris perpetuo conservatur, ut 14. animadvertis Card. de Luca d. fidic. 26. n. 6. maximè, ut infra probabitur, cum fuerit institutum ad instar majora-

- alti censeantur in narrativa invitati, quām qui fuerunt in inferiori parte nominati.
- 8 Ad intelligendam dubitam dispositionem rotus contextus est observandus.
- 9 Fundator potest variare, & prejudicare quocumque modo vocatis ad jupatronatus.
- 10 Successores vero solum possunt efficere jupatronatus de hereditario gentilium.
- 11 In testamento potest a dispositis in fundatione patronus variari, & n. 12.
- 12 Verbum, heres, comprehendunt tam institutum quam subtitutum.
- 13 Ampli est agendum in materia jurispatronatus, que exorbitans minimè dicitur, & n. 15.
- 14 Verbum, infra scripti, quid denotet.
- 15 Quando appellatione hereditum veniat quoque subtitutus.
- 16 Ut ex nova donatione jupatronatus acquiratur, exigunt quod prima donis fuerit extenuata.
- 17 Quodque illud exititer referuntur.
- 18 Filius habet ius abfensionis ab hereditate paterna.
- 19 Jupatronatus de gentilium sit hereditarium, dummodo non concurvant verba testatoris, que contrariantur suadent.

DECISIO XIII.

S Teterunt domini pro confirmatione sententia favore Guglielmi Novarie, præviis dubibus decisib[us], altera bon. mem. Emerix, altera R. P. D. de Tremoile prolat[us]; cum enim Joannes Antonius Pittarellus jupatronatus reverentur senior ex descendente[bus] à suis hereditibus universalibus, pro certo habitum fui, quod pertinere non poterat ad Joannem Angelum, & alios de Gambettis, qui non proveniunt a descendente[bus] testatoris, sed quod plene spectabat ad Guglielminum de Novaria, qui tenor est, & descendit à Joanne Baptista subtilto, ut dictum est in dec. 534. num. 4. part. 4. tom. 2. rec. futuris prosequitur prima decisio bon. mem. Emerix, §. Confat, qui cum pot obitum Franciscus, Catharina, & Beatrix filiarum, & hereditas testatoris absque liberis, fuerit in testamento subtilitus; ejus linea durante non possunt extranei admitti ad presentandum, Parif. conf. 48. a numer. 6. usque ad 9. lib. 4. Gabr. conf. 96. num. 2. lib. 2. Rota dec. 96. num. 18. part. 6. & plene deductum fuit in Gneffen. jupatronatus 28. Junii 1688. §. Confat, coram me.

Et licet Marcus Antonius Gambetta transfigendo acquisivit controversum jupatronatus à Monasterio Sanctissima Annuntiatione herede Catharina ultimo loco defunctorum, in cuius hereditate dicebatur remansisse, cum ad substitutos non deteratur, l. Quis prouidet 42. §. Restituta, ff. Senis consuli. Trebelian. contrarium tamen in hypothesi evincit testatorum voluntas, quæ potest contrarum juris subtilitatem vocare ad successionem etiam in jupatronatus, iuxta perpetuam noti Tribunali sententiam Rota dec. 100. num. 8. & seq. part. 12. & dec. 589. num. 3. p. 18. tom. 2. & in Lauden. Canonicas 4. Martii 1692. cor. R. P. D. meo de la Tremoile.

Attento siquidem instrumento fundacionis, cum Joannes Antonius Pittarellus contructa, & aeo fuit data Cappella B. M. Virginis Rofarii reverentur jupatronatus favori, & eis herediti suo, & successoris qualivogliano, horum appellations scuti venienti tam patrionum Ecclesiastici, quam laici, dec. 242. num. 11. part. 19. recent. ita proculdubio continentur tam primi heredes, quam substituti, & fideicommissari, ut in terminis jupatronatus inquit Rota cor. Cerro dec. 622. num. 12. & seqq. & cor. Bichio dec. 15. n. 6. & probat clar. mem. Cardinalis de Luca de jupatron. disc. 14. n. 3.

Non obstante, quod hæc tam ampla verborum generalitas videantur refringi à subfrequentis ferme ad heredes directos, cōsiderantur successores: E doppo effo bā volvito, uole, & diciuntur, che tal nominatione, & presentatione spetti, & appartenuta al su erede, e doppo effo al primogenito, & non barando figli maschi, alli primogenita, & così successivamente de primogenito in primogenito, li quali derivarono dall'erede di effo meself Gio. Antonio, quam parte instrumenti informantes pro Gambettis potissimum attendandam esse suadentes; tum quia dispositiva prævaleret ex sua natura narrative, que ab interpretatione debet affumere, l. Cum seruus, uerbi sin autem, C. de agric. & confit. lib. 11. & in nostris terminis dictum fuit in Nul-

ius, seu Orbittelien. jurispatronatus 13. Januarii 1696. §. Quoniam, cor. R. P. D. Scotto, & in ejus confirmatoria 4. Julii ejusdem anni, §. Non refert, cor. R. P. D. meo Olmo, cum quia post relata in superioribus verbis, eredi suo, & successoris qualivogliano, statim subditur, come più ampiamente si dichiarerà à baso, quæ relatio operatur, ut non alii censeantur in narrativa invitati, quām qui fuerunt nominati in inferiori parte cam declarante, Cravet. conf. 98. num. 6. Socce. Jun. conf. 163. num. 11. lib. 2. & dictum fuit in Romani Salviani 9. Decemb. 1692. §. Ne cum seq. cor. R. P. D. Lancetta.

Quia non inde argui potest, quod substituti fuerint exclusi a successione in jupatronatus; cū enim adhuc dubitari contingat, an sub appellatione hereditum, fundator intellexerit heredes primos, an autem, & substitutos, hinc est, quod domini censuerunt declarationem prædicti dubii aut expetendarunt ab aliis partibus ejusdem instrumen-

8

ti, ad normam textus in l. minime, & in l. Si de interpre-

tatione, ff. de legibus, aut denique defumendam esse à testa-

mento, quod postmodum ipse condidit, facta mentio-

ne controversi jupatronatus, & eorum, quos ad illud invitab[us]; in quo, sicut ipse, tanquam fundator, & prius acquisirent jupatronatus, poterat variare, & præjudicare quoquemodo vocatis ad illud, Lambertin. de ju-

9

repatorni, 2. part. lib. 1. 6. artic. 2. qu. in prīc. Peregr. de fidicomm. art. 51. sub num. 8. Ricc. decs. 289. per totam. Sperell. decs. 7. 3. num. 3. lib. 1. & fusè dicitur apud Viv.

de jupatronatu. par. 3. lib. 14. cap. 2. num. 2. Rota coram

Priol. dec. 136. num. 2. & dec. 266. num. 9. part. 11. ad diffe-

rentiam aliorum, qui solum possunt efficere jupatronatus de hereditario gentilium, Ninott. decs. 35. num. 22. 10.

& seq. Cer. decs. 670. num. 9. & fuit dictum in Gneffen. jupatronatus 2. Junii 1688. §. Nec refert, coram me;

ita, & ab hoc eodem testamento defumendam esse direx-

erunt interpretationem verbi hereditum, an videlicet in ea testator de institutis, an, & de substitutis fuerit lo-

10

quatus.

A比que eo, quod valeat replicari, quod in hoc eodem testamento testator se referat ad instrumentum fundacio-

nis, & illud statutus pro regula, & norma, ad explicandi

duum quodcumque dubium, quod subfori potest in facti

contingentia circa jupatronatus, Al qual instrumento si po-

trat braci relatione negli occurrenti: quia cū in eodem in-

strumento propter nominationem eorum, quibus jupatronatus actuum referabantur, plures fuerint disposita circa

dictum Cappellani, & modum, & tempus exburfandi

designatum Cappellani, & modum, necnon plura con-

cernentia ejusdem obligationes, relativi ad instrumentum

hæc, & similia modò dicta percurret, nec obstat, quia

circa foris ad jupatronatus poterit testator variare,

ut, generalibus omis, responsum fuit in Bononi. Fidei-

commis. 15. Martii 1697. §. Qui sanè recepsit, coram R.

P. D. meo Pio, & in terminis jupatronatus, quod preferendi sint vocati in testamento vocatis in instru-

mento fundacionis, non obstante, quod in testamento te-

testator se retulisset ad instrumentum fundacionis, eff. dec. 12

675. num. 1. & seq. part. 1. rec.

Cum itaque in testamento fundator voluerit, quod con-

troversum jupatronatus pertineret ad seniores hereditum

universalium infra scriptorum, clarum est, institutis, &

substitutis ad illud vocatis fuisse, considerata natura verbi

hereditum, quod utroque comprehendit, ut probat tex-

tus in l. antiquitas, Cod. de ultrofruct. & in §. 1. institut. de

13 vulg. & pupill. & in §. Restituta, institut. de fidicomm.

heredit. & in heredit. appellatio 65. ff. de verb. signifi.

Traquili. de retract. content. §. glo. 6. numer. 20. & seq.

Cattif. controvers. lib. 5. cap. 6. numer. 24. Cyriac. con-

trovers. 96. num. 45. Gratian. discept. 104. num. 1. & seqq.

Argel. de acquir. possess. quest. 7. numer. 60. & seq. Concio-

de heredit. artic. 1. num. 54. & seq. Spada conf. 275. numer. 7.

lib. 3. Rota coram Coccin. dec. 2141. num. 22. & fuse pro-

batum est in Maceraten. fideicommiss. 10. Martii 1688.

§. Non obstat, coram bon. mem. Benincasa; præcipue in

materia jupatronatus, que favorabilis est, & honorifica,

necc ullo modo exorbitans dici potest, posquam pia

Mater Ecclesia ad allicendos fideles indulxit fundantibus,

& dotantibus Ecclesiæ, jud. prætentandis ad easdem, Cas-

14 derciuum 16. qu. 7. Quidquid effet spectato iure antiquo,

juxta quod nead hæc fuerat fundatoribus, aut dotantibus

concessum, Canon. decretum, Canon. noluerint 10.

qu. 1. & distingue firmant Fagnan. in cap. Quoniam,

num. 12. de jupatronat. Federic. de Senis conf. 34. sub n. 3.

ver.

vers. Nam sicut, Lotther. de re benef. lib. 2. qu. 3. n. 19. Rota coram Seraph. deci. 278. num. 11. & fuit dictum in Mariscana beneficii 10. Junii 1577. impressa apud Marchefan. de commiss. par. 1. c. 9. n. 2. pag. mili. 287. Quare dodo ex existentia iuripatronatus, quelibet ampla interpretatio sumenda est favore vocatorum, fuit Lambethian. de jurepatron. lib. 1. part. 4. artic. 5. quæsi. princ. pref. tim sub num. II.

Clariss. haec procedunt spectato verbo *infrascripsi*, quod post nominationem hæredum universalium apposutum est hoc enim sicut designat mentionem fieri de quibuscumque 16 que hæreditus scriptis in inferiori parte testamenti, Alex. conf. 1. 16. num. 10. lib. 7. ita indubitate arguit vocacionem infeitorum, & substitutorum, quos postmodum ipse nominavit, Spada conf. 275. num. 7. lib. 3. Bich. deci. 603. num. 7. præsertim quia cum ante institutione hæredum titulo legari reliquist. Antonio Maria ex Margharita filia reporti scuta 1000. pagabili dagli heredi suis universali *infrascripsi*, postquam illa primo loco instituta spirituali, aut tempore matrimonii contraxisset, vel post mortem ultima carum, clarum inde resuldat, quod promisum sub appellatione hæredum infrascriptorum intellexerit institutos, & substitutos, cum legatum ab hæredi bus primo loco institutis solvi non posset, Grat. *disscripta*. 17. n. 17. Peregr. de fideicommiss. art. 32. n. 73.

Nec obstat, quod Antonius Gambetta augendo doteum Capellæ sufficiens fuerit, illam esse *jupatronato della casata di lui signor testatore*, quia iuxta vulgata iura simplex hæc encyciativa non potest evertire quidquid ex vicinibus testamento supra deducimus est ad probandum, quod ipse non tantum primos hæredes, sed etiam substitutos vocaverit ad *jupatronatus*; nec augens doteum acquirere poterat novum *jupatronatus* in prædictum vocatorum a primo fundatore, & donante, quia præterquam quod non docetur de date præcedenti notabilitate extenuata; Felin. in cap. *Venerabilis*, n. 53. de except. Bero. conf. 4. 18. num. 26. lib. 1. Gonzal. ad regul. 8. *Cancillaria gl. 18. n. 53.* Barbol. de *jur. Ecclesi*, lib. 3. cap. 12. num. 57. Rota coram Cardinali Mellino de. 187. num. 2. deficit reservatio *jupatronatus*, que lieet in primo fundatore, & donante non requiratur, necessaria tamen est in eo, qui auget antiquum doteum; aliquoquin benefactoris titulum obtinet, uti relatis concordantibus, Lambertin. de *jupatronatu*.

19. par. 1. lib. 1. qu. 6. *princ. n. 25.* & plenè explicant mox relatum distinctionem, Lotther. de re benef. lib. 2. qu. 8. num. 33. Card. de Luca de *jupatronatu* disc. 50. n. 18. Duran. deci. 285. num. 30. & seqq. & deci. 249. num. 4. & seq. part. 9. rec.

Et multò minus meretur attendi, quod Joannes Baptista Novaria pater Guglielmi ceperit Gambetta de anno 1635. omnia jura sibi vigore fideicommissi competency, inter que pariter sufficere dicitur controversum *jupatronatus*; quia objectum urgenter, quando constaret de qualitate hæreditaria Guglielmiani relæctu Joannis Baptiste, patris, que non dicitur probata ex informi depositione testium, qui tantum deponunt Guglielminum possidere bona paterna; & aliusd, uti quid facit, probanda est etiam in filio relapse patris, attempo jure prætorio, quod ipsi defit beneficium abstensionis ab hæreditate paterna.

20. *I. Si cum doteum. J. Transfigurans*, ibiue Bart. colum. 1. vers. Quero. Caffr. nu. 3. solut. matrin. Menoch. de *presumpt. lib. 4. præsumpt. 99. n. 4. Card. Mantic. de conject. ulti. vol. lib. 12. tit. 10. num. 1. & seq. Cyriac. *controver. 244. n. 24. Alex. conf. 183. n. 1. lib. 6. & fuit dictum in Ariminen. fideicommissi super conventione 26. Junii 1697. S. Aut legitima*, coram R. P. D. meo Molines.*

Denuo circa fideicommissum, quod in persona Joannis Baptiste dicebatur exprimitur, ita quod in Guglielminum filium nec bona, nec *jupatronatus* devenerit potuerint; præter ea, quæ fūsūs in ultima decisione deducuntur, sunt pro subficiis fideicommissariis, ulterius dictum est, quod cum huiusmodi honorificis, & cum hac iura separari possint à iuribus fideicommissariis, ac hæreditariis, & perpetuo relinquunt per sonis affinis, ac beneficis fundatori, novum idcirco non est, quod hoc non obstante ad ipsum pertinet *jupatronatus*, adiungipliciter voluntate testatoris, qui cum in fundatione vocaverit per verba successiva primogenitum ex primogenito, *il quæs. derivaranno dall' Erde di effo Master Gio: Antonio*, & in testamento postmodum condito sub appellatione hæredum non tantum intellexerit institutos, quam substitutos, sufficit, quod Guglielminus descendat à Joanne Baptista sub-

stituto, ad hoc, ut valeat *jupatronatus* obtinere, decus natura est, quod exprimata linea vocatorum transcat ad hæredes, ita quod de gentilite fiat hæreditarium, iuxta originelem doctrinam Ancharan. in conf. 81. quam reprobat Geminian. in conf. 45. communior interpretum, nosciturque tribunalis sententia sequuta est, dummodo non concurrant verba testatoris, que contrarium suadeant, Fagnan. in cap. *Perlatum*, num. 23. & seqq. de *jupatron.* Calder. conf. 4. sub titul. de *jupatronatu*. Cardin. de Luca codic. titul. *Perlatum*, num. 23. & seqq. de *jupatron.* Priol. deci. 318. num. 1.

Et ita utraque parte &c.

R. P. D. E M E R I X.

Laudien. Canonicus.

Vener. 16. Martii 1696.

A R G U M E N T U M.

Peragitur de codem articulo in præcedentibus pertractato.

S U M M A R I U M.

- 1 *I*s ex fideicommissis hæreditariis aliquid adimplere tenetur, hæres non dicitur, si præcedat omnis, & postea emolumentum; secus est contra.
- 2 *R*eflexa injuria non per modum quo *a hæreditario*, sed quantitas bonorum, demonstrat, quod Testator voluerit hæredem efficeri illam cui tale omnis injunxit, non vero simplicem executorum relinguere.
- 3 *T*estator poteſt hæredem de ejus bonis gravare.
- 4 In re ex testatoris precepto pro aliquo opere adimplendo distribuenda, hæres dicitur executor; non vero hæres reputatur, vide 5. & 6.
- 5 *S*ententia in iudicatura transfacta facit statum.
- 6 *J*us *jupatronatus* venit cum *restitutione fideicommissi*, si testator subficietur in quota hæreditatis.
- 7 *P*racipiū, sed illud reservatum fuerit pro hæredi gravato, & aliis vocatis.
- 8 *A*et si prohibita fuerit quævis detractione.
- 9 *L*is per transactionem sapientia, amplius restaurari non posse.
- 10 *U*ltimus statutus non attenditur, si non probetur fuisse facta *præsentatione* cum scientia, & patientia *Patronorum*.
- 11 *E*oque magis, si constet de diffusione.
- 12 *U*ltimus statutus non habetur in consideratione, si clarè constet de contrario.

D E C I S I O N E X I V.

B artholomæus Martinenghus in testamento, cum quo decepit, assignatis prius 50. perticis terra communatii Cotonei cum onere faciendo celebrare in perpetuum duas missas quotidianas in Ecclesia parochiali S. Basilius per Capellanos nominandos ab ejus hæredre, & post eum ab aliis vocatis, voluit, si contingenter Ecclesiæ parochiale exigui in Collegiatum, hoc legatum converti per Episcopum in titulum canonicius, reverando nominationem hæredi, aliique inferius expressis. Instituto postmodum hærede universali Vincentio filio adoptivo, ejusdem, quæ descenditibus, in eorum defectum substituit pro medietate hæreditatis, & bonorum eamdem communitatim Cotonei sub L. similiter quod in ea ereditationis Ecclesiæ collegiates tenerent illam bonorum dimidiam dimittente preposito, & canonici; in medietate vero alterius medietatis Antonium ac fratres de Rubiate, aliam mandavit per deputatos communatitatem distribuit in dandis pauperibus pullis.

Sequuta autem ad normam relatæ dispositionis ereditationis Collegiate, extinctaque deinceps linea Vincentii hæredis instituta, vacavit super Canonicius per testatorum specialitez dotatus, ad quem Joseph Maria Dragonus se præsentari obtinuit à communitate, & Capitulo, & successivè impetravit gratiam apostolicam derogatoriam minoritatis, vel saltem medietatis patronorum, è converso autem Joseph de Rubiate, nec non ab aliis de Martinenghus, expeditivè similem gratiam derogatoriam medietatis vocum; unde delata controversia inter ipsos excitata ad R. P. D. Lancettam tunc A. C. Locumtenentem in utriusque litteris exequotorum specialitez delegatum

num. 6. & dec. 1. 6. num. 4. & cor. Cerr. deci. 445. num. 6. & cor. Royas deci. 5. num. 6. & 7.

Nec quidquam facit, quod Joseph de Rubiate fuerit presentatus etiam ab illis de Martinenghus hæredibus Vincentii primi instituti, apud quos regulariter remanet hæredipatronatus; nam quoties (propter hic) substitutio facta est in quota hæreditatis, hæredipatronatus venit in restituitione fidicommissi, cum nomine hæreditatis sit nomen universale juris comprehendens omnia iura honorifica, ut in terminis dixit Rot. cor. Cerr. deci. 621. num. 15. eoque cert. 8. tunc, dum testator exp̄s illud reservavit hæredi gravato, & aliis per ipsum vocatis, per quod centurie exclusive hæredes gravatos, tanquam non vocatos, Rot. deci. 24. num. 4. ver. quæ *præsumpta*, & deci. 121. numer. 4. penes 9 Vivian. de *jupatronatu*. Ac demum fortius, quia hæredi gravato fuit concessa per euendum Testatorum facultas disponendi folium de libris 6.m. cum prohibitione cuiusque 10 alterius detractionis, & Martinenghus per viam translationis hanc summam receperunt, ac pronunciarunt exp̄s cuicunque juri, quod ipsi competere potuerit in hæreditate prescriptis, unde nequeunt hodie litens per transactionis fopitam denudū sublicitare, contra text. in 11. l. cum te, C. de *transfacta*.

Nec enim ad primam partem dubii visum fuit litteras Dragoni esse in omnibus justificatas, ita ut non intret arbitrium pro retardanda exequitione illarum; nam vocatio, & existentia *jupatronatus* non cadute in controvèrsiam, cum eterne veniat ex eodem titulo, & idoneitas justificatrix ex testimonialibus litteris ordinarii; pertinentiam vero pro majori parte sp̄cificare ad communatitatem Cotonei, probatur ex recentibus dispositionibus testamentaria Bartholomæi fundatoris, qui reservata prius nominatione ad Canonicum favore hæredi, aliorumque vocatorum, post excipiendam lineam Vincentii hæreditatis institutum subficiunt communatitatem pro tribus ex quatuor partibus hæreditariis, nempe pro dimidia cum onere erigendis Collegiatam, & pro dimidio alterius medietatis cum onere distribuendi illius annos redditus in dotandis pullis; id estque pro totidem portionibus, & sic pro majori parte vocum devolutum fuit ad ipsam *jupatronatus*, ex deducitis per Lotter. lib. 2. par. 11. n. 73.

Nec subficit, quod communatitas fuerit relata mera exercititia, non autem hæres, ex quo enim conjunctum fuit omnis distribuendi omnia bona in usus pios, proindeque totum *jupatronatus* consolidans remanerit per jus accrescendi in illis de Rubiate, tametsi substitutio in sola quaerata parte, quoniam illa fuit per testatorum prius dispositiōnē vocata, & deinde gravata ad refutandum, ibi - volunt ipsius *jupatronatus*, & bona peregrina in deputatis communatitatem, cum expresso tamen ore injuncto. Quo causa non est dicenda simplex exequitur, sed vera hæres substituta quidquid dicendum fore, si præcederit omnis, & postea subficiunt communatitatem, & deinde gravata ad refutandum, ibi - volunt ipsius *jupatronatus*, & bona peregrina in deputatis communatitatem, cum expresso tamen ore injuncto. Quo causa etiam dum in prædicti confit de vera pertinentia ex testamento, & instrumento erectionis, non attenditur ultimus status, aut quæ possit, Rota cor. Penit. deci. 1630. p. tot. coram Priol. deci. 32. numer. 6. & deci. 42. num. 5. post Vivian. de *jupatrn.* & in rec. deci. 23. num. 5. p. 5. & dec. 64. num. 32. part. 13.

Quinimò potius confit de positivo diffensu ex præsentationibus fatus per communatitatem, & illos de Rubiate tanquam unicas personas, ad firmat per Garz. de benef. 13. par. 5. cap. 5. num. 117. Add. ad Greg. deci. 417. num. 15. ver. scis Rot. dec. 242. num. 17. part. 10. ret. Tum quia etiam dum in prædicti confit de vera pertinentia ex testamento, & instrumento erectionis, non attenditur ultimus status, aut quæ possit, Rota cor. Penit. deci. 1630. p. tot. coram Priol. deci. 32. numer. 6. & deci. 42. num. 5. post Vivian. de *jupatrn.* & in rec. deci. 23. num. 5. p. 5. & dec. 64. num. 32. part. 13.

Et ex prædictis oritur resolutio alterius partis dubii, cum executio literarum Johippi Mariae Dragoni, uti *jupatrationum*, perneceat excludat executionem literarum Johippi de Rubiate.

Et ita resolutio fuit una tantum parte informante, altera vero plures monita, diuque etiam benignè expectata, uti ulteriore dilationem petente, &c.

R. P. D. E L A T R E M O I L L E.

Laudien. Canonicus.

Lun. 3. Martii 1697.

A R G U M E N T U M.

Emoluntur superius firmata, & deciditur quæstio, an plures hæredes inæqualiter instituti coaqueule habent ius in iure patronatus, & in decisione amplectiur doctrina Card. de Luca in deci. 61. de *jupatratione*.

S U M M A R I U M.

G Ratia justificata paratam habet exequitionem.

It prædicti debet, qui a pluribus fuit præsentatus.

Sententia emanata paulo post fundatum *jupatronatus* declarat, quoniam fuit mens dispensationis.

Simplex, & nudus administrator omni caret emolumento, & num. 5.

Quo omnia magis conformatur ex subfiquito instruendo ereditationis canonicius factæ in exequitionem voluntatis defuncti, in quo per sententiam Episcopali latam causa cognita, & cum infertio illius testamentaria dispositionis fuit eidem communatiti referatum *jupatronatus* pro portionibus hæreditariis, & sic pro tribus ex quatuor partibus præsentibus, & contentientibus illis de Rubiate coheredibus pro alia quæ part., que sententia iudicativa, tum tranfacta facit statum, & contra ipsos plenè probat, Posth. de manut. obser. 32. num. 23. Rot. deci. 471. num. 12. part. ... tom. 2. & deci. 6. num. 13. part. 6. & deci. 10. n. 2. part. 2. & cor. Zarath. deci. 2. num. 2. & cor. Cell. deci. 31.

Quæ sententia ex parte fuit negativæ refolutum.

Exmittitnam præsentandi est divisibile, & consequentes hæres instituti in majori quota pinguisserunt habent vocem in paritate præferendam, & n. 10. 11. & 12.

Idque procedit tam inter primos, quam inter ulteriores hæredes.

- 14 Quando autem procedat etiam ex voluntate testatoris, & num. 15.
 15 Juspatronatus remanet penes gravatum, nec devolvitur cum fideicommisso.
 17 Pro iustificatione gracie derogationis medietatis vocum attenditur tantum presentatio, que sit facta ab eo, qui existit in quae posse fuisse juris presentandi.
 18 Juspatronatus transmittitur cum universitate bonorum ad heredes fideicommissarios, si testator substituerit in quatuor hereditates.
 19 Ad ipsos quoque defunctorum, testator juspatronatus refereretur favore heredis, & substitutorum.
 20 Quilibet consilium reputatur sufficiens, ut juspatronatus tunc teneatur redditus cum fideicommisso.
 21 In generali omnibus iuris cessione venit juspatronatus.
 22 Si consilium de iure claro, non attenditur ultimus status.
 23 Quando possesso non posse prescribere, & tollere prioris status efficaciam, Et. 24. 25. 26. Et 27.
 28 Gratificatione non est locus, nec favore compatrioni, nisi concurrentie medietate vocum.

DECISIO XV.

P Osthabitus litteris Apostolicis Josephi de Rubiate, censuerunt DD. procedendum esse ad legitimam executionem gratiae, quam vocari, pro presentato obtemperare, & justificare à Dragoni, cum tres ex quatuor vocibus, quibus subest Canonicius petitus, pertinente ad communiam Cotonei, que eum praesentavit, reliqua vero tantummodo spectet ad illos de Rubiate, qui praesentantur Josephum filium suum. Quamobrem è vi gratiae, quæ cum plenè esti justificata, pàrata habet executioinem, c. i. capitulo de præbend. in 6. Rot. dec. 168. num. fin. part. 10. rec. & tanquam plurimorum approbatu sicut, præligerundis est, c. quorūam in quibusdam 3. ibique Glos. n. 2. vñ majoribus de juspatronatu. Barbol. alleg. 72. numer. 19. 18. Rot. in Ugentina juspatronatus 2. Maii 1692. sub initio, coram Reverendis. D. Hervault Archiepiscopo Turonum.

Hujusmodi vero divisio, & pertinentia vocum probatur ex Testamento Bartholomaei Martinenghi fundatoris Canonicii, qui ius ad illum nominandi reliquit Vincentio filio suo adoptivo, ejusque descendenti, hicque deficitibus subiit in femine communiam Cotonei, rursus ex alio femine eidem reliqui triuicium pro dotantibus Pueillis; subiit in reliquo triuicium Antonio, & fratribus de Rubiate: id est proportionabiliter ad tres quotas hereditarietas delatas ad communiam, totidem pariter voces eidem competunt, ut probatum fuit in dubius decisioibus hujus causa editis à boni mem. Emerix die 16. Martii, & 27. Junii anni præteriti, ut infra demonstrabatur.

Eadem pertinente præterea confirmatur sententia ab Ordinario lata anno 1636. & quæ transiit fecit in judicatum, voces hac retenta proportione inter compatrios dividens; que sane sententia redditus in limine erectionis Canonicius facta in executionem fundationis à Bartholomeo ordinata, sedem manifeste declarat, quenam fuerit mens disponitum, si que dubitias illi causa duci posset, verum etiam firmum, & immutabile statum inter patronos constitutum, Rot. dec. 96. numer. 13. part. 6. & cor. Cerr. dec. 445. n. 8.

Qui proposito status cum fuerit confirmatus subsequitur observantia, que sola ex notis iuribus exuberante ad illum inducendum, intervertis modo nequit ex eo, quod communias Cotonei, licet deficiente linea hereditatis gravata vocate fuerit ad dodram, attamen cum gravata quoque reperitur semifemina erogare ad communiam Collegiata erigenda, triuicium vero pro dotandis pueillis, reperitur prouide debet, ac si effetu nuditus, & simplex ad ministrator, omni carens emolumento, Rot. cor. Gregor. dec. 544. num. 2. & seqq. & coram Coccino. dec. 1016. Qui sane administrator nulla retinere potuit iura hereditaria, sed haec confolidata fuerunt in illis de Rubiate, licet in solo triuicium subiit, ad Text. in leg. quatuor 13. C. de hered. institutis.

Huc enim objecto bene occurruunt priores decisiones illud collentes verbis ipsiis testamentarier dispositionis Bartholomei, qui volunt ipsam eis hereditatem, & bona perire in deputatos communiam, cum expresso tamere ore in iunctu. Et. Qua ex dispositione cum pateat honorem, & vocacionem præcessisse gravamen, fit, ut communias considerari nequeat tanquam mera, & simplex executrix o. ser.

quia exequio oneris illi demandati, tanquam à sua causa, profuit à jure in ipso radicato ex præcedenti vocatio-ne, qua honorata jam fuerat, iuxta theoricam Barthol. in l. pecunia 8. nu. 1. ff. de alio. Et cibar legat, quam committere sequuntur DD. cui in nostro themate proculdu-bio locus est ex mente Testatoris comprobata pluribus argumentis desumptis ab ipso Testamento, quibus apercte demonstratur non simplex onus exequacionis fuisse communitati injunctum, sed titulo, & hereditis nomine fuisse honorata, vi cuius iura omnia honorifica penes eamdem manifeste, ut bene probat utraque dec. boni mem. Emerix: Hinc non urgent decisiones Gregor. & Coccini.

Aversus quæ non urgunt replicatio, quod tametsi communias non meri executoris, sed veri hereditis iure censita sunt, & quidem vocati in dodram, non tamen idcirco successio in juspatronatus devolatur per uncias hereditarias, ita ut dodram communiam relictum absorbeat triuicium, in quo successerunt fratres de Rubiate, quia patronatus tanquam ius incorpore, & quid indivisibilis, in solidum defertur per capita iuxta normam hereditum, quamvis inaequaliter institutum. Glos. in c. i. vers. non debet de juspatron. quam sequuntur DD. allegati in 5. nos obstat, decisionis edita 27. Junii.

Individualiter enim considerata à Glosso non impedit, 9 quoniam hæres infinitus in majori quota, pinguioribus habeat vocem in paritate præferendam, ex originali doctrina Innoc. d. cap. 1. de juspatr. Rota cor. Seraph. dec. 875. n. 2. catericere DD. relata in d. dec. 5. Cessare videtur, eam ob rationem, quia praeseta individualis respicit ius ipsius habituale, seu substantiam juspatronatus, quod æqualeat ad heredes per capita defertur; non autem illius modi iuris exercitum, quod tanquam confitens in facto, atque ipso præsentandi, dividuntur, ut post Jo. Andre. 10 alioquin antiquiores Canonistas docuit clar. mem. Cardin. de Luca de juspatr. dif. 6. 1. n. 6. Bellon. de jur. accresc. c. 6. 9. 8. Glos. de Patr. Reg. in d. 10. 1. c. 4. n. 61. quia possita leparabilitate ipsius juris habitualis à iuris exercito, inducta fuit forma dividendi hujusmodi juris individuali dividuum exercitum per uncias, & quotas, juxta proxim. 11 & coniunctitudinem, quam ex Goffred. Beneventan. Neapol. mag. viginti meminit Glos. in Clement. plures de juspatr. & ubique hodie receptam testatur Card. de Luca loco mox citato, exemplo juriſdictionis feudalium, quæ similiiter licet individualis in substantia, dividua tamen est in exercito quadam scilicet fruitionem fructuum, & emolumentorum iurisdictio[n]is, cui assimilari materiam juspatronatus, ait Rot. cor. Cocc. 322. num. 4. & 20. quod non ad aliud bene in propposito arguit secunda causa deciso 5.

Hæc autem praxis, & consuetudo locum habet tam inter primos, quam inter ulteriores heredes diviso inter eos inaequaliter iuris exercito, ut inaequali sunt quotæ, seu portions hereditariae, in quibus infirmi, aut subficiuti sunt, ad mentem d. Clementinae editæ pro dirimendis questionibus, quas nimia juris subtilitas, & Canonistarum concordantes pepererant; cuius littera tametsi loquatur de concursu ultiorum hereditum, & successorum, ejus tamen ratio, & tenor idem est respectu etiam primorum hereditum, ex Card. de Luca d. dif. & probant Lotter. de benef. lib. 2. q. 11. n. 137. Rot. in Lunen. Sarzanan. Capellani 18. Aprilis, confirmata 12. Decembr. 1687. & in Bonon. beneficiorum 19. Januarii 1689. s. quod ver. coram Reverendis. D. Hervault, indehinc firmantes successionem in juspatronatus hereditario, eodem iure devolvi, quo determinantur alia bona hereditaria, quorum naturam legi, eamdem recipere divisionem recte ait Antunnez de donat. patr. 3. c. 8. n. 86. tom. 2. Barbol. rot. dec. lib. 2. vot. 20. n. 7. tom. 1.

Quæ porro divisio defunctu[m] ex mente legis, recepta usu, & comprobata exemplo juriſdictionis feodalium, certius locum sibi vindicat in nostra hypothese, tum ex mente testatoris manifeste elicita ex eo, quod substituendo communiam in femine cum onere erigendi Collegiatam, & deinde in separata oratione eamdem vocando in alio triuicium additus ad ilios usus, diversis sibi scriptis hereditatis vius est distinctis vocibus honorandos, ad Text. in l. liber bono 19. S. Titus, ff. de hered. inst. Card. de Luca d. dif. 6. 1. n. 3. de juspatron. Rota coram Coccino dec. 549. tum etiam ex praeseta sententia Episcopi, & subiecta o. ser.

15 observantia, ut bene hæc omnia argumenta validius urgendo prosequitur dif. 2. deciso 5. Cessare videtur cum si-
guentibus.

Hæc igitur cum ita se habeant, frustra Josephus cum
mularum cum præsentatione fratrum de Rubiate aliam fa-
ctam à Martinenghi, qui ex præfata divisione cum do-
drans pertineat ad communiam, & triuicium ad fra-
tres de Rubiate, nulla amplius vox superest Martinenghi
affliganda, qui nullo iure iam in præterita, quam
in hodierna causa disceptatione juspatronatus sibi affere-
re contendebant nedum ex titulo defunctu[m] ex ratione

16 Tex. in leg. quæ perinde 32. ff. de Trebellian. juxta quam
juspatronatus cum non sit transmissibile ad fideicommissiu-
num, qualis est communias apud ipsos, tanquam her-
edes gravata Vincenzi, scilicet maniferte oportuit, ex
concessione apud Fras. de Pat. reg. in dist. tom. 1. cap. 5. nu-
mer. 2. Verdiem etiam ex factu quæ possessorum præsen-
tandi, in qua non minus ipsi, quam aliis Compartoni
reperiabantur: Quamobrem cum pro iustificatione ha-
jufi modi gratiarum pro præsentatione insipienti volumino-
do præsentations facta à gaudentibus dicta quæ pol-
litione, Lottier. de re benef. lib. 2. quæff. 8. num. 176.

17 Prol. decisi. 305. num. 6. refutat; ut Josephus
tanquam præsentans non solum à fratribus de Rubia-
te, sed etiam à Martinenghi admisis ad eamque exerci-
tum iuris præstanti, pluribus juvetus patronorum
suffragiis, idemque fit institutus, juxta auctoritates sub
initio allegatas, vel saltem æquilibus subnixus votis,
tanquam compatrios, gratificationem mereatur Bar-
bos. allegat. 72. n. 204.

R. P. D. P R I O L O .
Valentina Beneficii.
Mer. 26. Februarii 1697.

A R G U M E N T U M .

Explanatur eadem theoria, an, & quando juspatro-
natus cum universitate bonorum transeat in fideicom-
missarium.

S U M M A R I U M .

1 Itera Apostolica non verificata, executione de-
mandari non debet.

2 Juspatronatus potest cum Ordinarii autoritate in do-
mum etiam extraneum transferri.

3 Juspatronatus non transiit cum universitate bonorum ad
fideicommissarium.

4 Appellatione iurium, & actionum denit ius patronatus.

5 Juspatronatus transiit ad fideicommissarium, si testator
institutum fecerit in universa hereditate, & subfe-
quenter scriperit substitutionem.

6 Sub nomine hereditatis venit etiam juspatronatus.

7 Maximè, si adhuc verbo totalitatem importans:

8 Verbum - quodcumque - omnia includit, & nihil excipit,
& n. 9.

10 Testator, qui voluit conservationem perpetuam fideicom-
missari, censetur quoque voluisse, cum ipso includere jus-
patronatus.

11 Illegitimum etiam capax juspatronatus concurrere non
potest cum legitimo, licet in gradu remotiori.

12 Juspatronatus reservatione pro hereditibus, & successo-
ribus, dicitur hereditarium.

13 Heres potest juspatronatus hereditarium efficer
genitulum.

14 Et per hanc mutationem non dicitur contravenire volu-
ntati fundatori.

15 Possedit abque apprehensione ad hereditem non trans-
fertur.

16 Gratia fundata in assertione presentationis, verificata
debet cum presentatione facta aliis, qui sunt in quæ
possesso presentandi.

17 Presentatione facta a successore hereditis gravati non at-
tentatur, si illius pateat jus substituti.

18 Juspatronatus vacare dicitur per resigationem factum
in contemptu patroni.

19 Actio[n]em per subsequatum matrimonium.

20 Presentans a vero patrono est in juspatronatus insi-
tuendus.

DECISIO XVI.

Beneficium simplex, quod obtinebat Maurus de Vil-
lanova, ac si esset illius pro medietate patronus,
resignavit in manibus Sanctissimi ad favorem Ray-
mundi de Pico, & expeditis litteris cum derogatione
alterius mediatis, fuit à resignatoria obtenta in Curia
Archiepiscopali illarum exequio; sed per appellatio-
nem successivæ interpositam non minus ad instantiam
Emanuels veri, & unicus patroni, quam Galparis ab eo
presentanti, devoluta causa coram me, DD. in hodierna
disceptatione censerunt, litteras Raymundi non esse
exequendas, sed Galparem esse instituendum.

D Ratio

Mantissa Decisio XVI. Lib. XIII.

Ratio resolutionis quod primam illius partem defumpta fuit ex eo, quod nullibi apparet, controversum iuraptronatus pro medietate specare ad Maurum; cumque litterae desuper expedite super hoc unicè innixae reperiantur tanquam non verificatae, nullam prouerentur exceptio nem, ad notata per Scribentes in c. 1. de lit. contell. in 6. cum aliis adductis per Rotam coram Bichio dec. 285. n. 1. & in rec. dec. 25. num. 1. cum seq. & dec. 198. num. 5. par. 10. & alibi seq.

Ex factu siquidem resumpto usque ab initio fundationis ostensum fuit, successione patronatus ex dispositione Aloysii usq; cum aliorum bonorum universitate de latam fuisse in personam Joannam hæredem substituta: Cumque ita ex particulari titulo donationis de illo dispu fuit, negari non potest, quin accedente auctoritate Ordinarii, illius dominum transmiserit in Emanuelem donatarium, tametis extraneum, ad Text. in cap. 2. unico de jurepatr. in 6. Lambertini. codem tradi. lib. 1. par. 2. qui art. 1. num. 2. Rota coram Coccino dec. 106. num. 5. & in recentior. dec. 319. num. 1. par. 3. cum aliis adductis in Compstellana parochialis 25. Junii 1696. §. sicut non conroreterebatur, & 28. Junii proxime præteriti in princ. cor. me.

Non obstante, si dicatur, quod patronatus, quod est ius meritis honorificum, non potuerit oblique transire in fideicommissarium, quia tanquam directrum remanenter penes hæredem institutum ex eo, quod super illo fideicommissarius non est loco hæredem, ut ex Texto in l. quia perinde, ff. ad Trebellian. notabilitates advertit glossa in verb. restituenda, & comprobavit ibidem Bartol. ubi dicit, quod iste est unus ex causis, in quo aliquid remanet penes hæredem; facta etiam hæreditatis restitutio, cum ista iura directa, & honorifica, tanquam separata ab hæreditate disponit, & debita alio titulo, quam hæreditario, non transmittitur cum universitate aliorum bonorum ad posteriores substitutos, ut ex originali doctrina Bald. in l. cum virum. num. 2. Cod. de fideicommiss. Mantic. consil. lib. 12. num. 12. 15. aliquid pluribus relatis bene comprobatur Rota in recent. dec. 72. numer. 6. cum seq. par. 7. & in Bononien. iuraptronatus de Burriagis 19. Junii 1693. §. Quibus scipio, coram R. P. D. meo Caprara.

Quoniam pro remotione hujus objecti, super quo totum erat causa momentum, visa est in contrarium præponderante conjectura voluntas Testatoris defumpta ex contextu totius dispositionis; quoties enim iste ad omniam sua bona, iura, & actiones quomodocumque ibi spectantes titulum institutionis vocavit Hilariolum primogenitum, & isto deficiente fine filii, absque ultra detractione legitimæ, faciebat, trebellianica, & alterius cuiuscumque juris, substitutus Aloysium Raymundum secundum natum, & ito pariter decedente fine decedentibus, voluit, quod cum eisdem patris, vinculis, & conditionibus tota sua hæreditas venire, & pertineret ad Joannam eius filiam maiorem, ac illius filios, ita succeditur de uno ad alium, utque ad ultimum decedentem, ferendo semper ordinem primogeniture; ex hac profecto fere dispositionis DD. certiores facti sunt de implicita voluntate Testatoris comprehendendi iuraptronatus sub fideicommissu, quia si instituto veratur tam super bonis, quam super iuribus, & actionibus, quorum appellatione contineri iuraptronatus, communiter tradunt Bald. consil. 4. 32. numer. 3. lib. 1. Lotter. de re benef. lib. 1. queff. 9. numer. 50. cum sequentibus, & dixit Rota coram Seraph. dec. 725. num. 3. & in recentior. dec. 207. numer. 12. part. 6. & coram Zarat. dec. 114. num. 5. percepisse sequitur, ut in substitutione, que fuit specialiter facta in tota hæreditate, præsumuntur repetita ea omnia, quia fuerunt per Testatorum expresse comprehensa in institutione, ut ex regula defumpta à Text. in leg. prima, C. de impub. & subdit. comprobatur in his terminis Rota cor. Zarat. dicta dec. 114. numer. 4. & in recentior. dec. 271. numer. 2. cum seq. part. 12. & dec. 64. num. 7. pariter cum seq. & dec. 136. num. 11. par. 13. & egregie in Aften. iuraptronatus 19. Aprilis 1697. §. Quorum favore, coram R. P. D. meo della Tremoille.

Quod magis comprobari visum est non solum, quia de tempore delata successionis fuit demandata restitutio hæreditatis, quod sufficeret, ut sub illo universalis nomine comprehensa centauri iura, & actiones, & consequenter etiam includuntur iuraptronatus, ut ex

Textu in leg. hæreditas, ff. de regul. iur. & in lib. aliud,

ff. de verborum signis, in puncto tradit Lotter. de re benef. lib. 2. q. 11. num. 37. Rota coram Cert. dec. 621. num. 15. & dec. 64. n. 11. par. 12. rec. & in eadem causa cor. Priolo dec. 136. n. 22.

Sed foris, qui in actu demandata restitutio fuit per Testatorem adhibita verba totalitatem importanta, ibi - Tota dicta hæreditas mea sit, veniat, & pertinet ad postulum naſciturum, si fuerit masculus, alioquin ad Joannam meam filiam maiorem: Cumque sub illa nota totalitatis subintellecta fuerit totius, & universa hæreditatis restitutio, si ab illa detrahi posset iuraptronatus non lequeretur iuxta praecipuum testatoris tota, & integrum illius restitutor, ad notata per Bald. consil. 461. num. 6. lib. 1. Barbol. clarif. 96. num. 1. cum seq. Menoch. de pref. lib. 4. pref. 198. n. 19. cum aliis in Romana trebelliana 15. Januarii 1691. §. sicut neque; cor. me.

Verum, ultra verba totalitatem præferentia, accedit etiam, prohibitus cuiuscumque detractionis, que cum non in coarta facta ad folias detractiones legales, & quotitatis sed libi illa amplitudine verborum, ibi - & alterius cuiuscumque juris, portrigatur etiam ad quaecumque alia iura in hæreditate existentia, ex hoc clare dat intellexi, quod sub illa appellatione cuiuscumque juris, Testator voluit omnia includere, nihil penitus excepto, ut notat Rota dec. 271. num. 5. par. 12. recentiorum, & in togram hæreditatem abique ultra diminutione demandare etiam ad ulteriores vocatos, ad tradita per Guidop. dec. 15. sub num. 1. Lotter. de re benef. lib. 2. queff. 11. num. 32. cum sequentibus, Vivian. de jurepatr. lib. 4. c. 4. numer. 16. & Rota post ipsum dec. 121. num. 8. & seqq. & in recent. dicta dec. 171. n. 4. par. 12. & in Novarien. beneficii 7. Maii 1683. §. secundum, & §. plures autem, coram me.

Dicteque Testatoris voluntati inhaerendum quoque suaderet natura ipsa rei; nam hæreditas fuit reliqua servato semper inter omnes ordine primogeniture utique ad ultimum decendentes, & in quolibet gradu substitutionis ultra repetitum onus primogeniture reperientur etiam repetita verba totalitatem importantia, que sicuti perpetua efficiunt dispositionem quoad omnes, primogenitos pro tempore exituros, ita operantur, ut ad eos quoque transmisum confitetur iuraptronatus, quod magis honorificum, & conspicuum ceteris omnibus ex continuo exercito iuri præfertur magis auget decorum familie, & memoriam Testatoris, ut optimè advertit Rota in dicta Asten. iuraptronatus 19. Aprilis 1697. §. Nam predicta cum seqq. cor. R. P. D. meo della Tremoille.

Vindicata his pertinencia iuraptronatus, mindis obstat visa est illius fundatio facta per hæreditibus, & successoribus, ex quo arguebatur, quod Aloysius non potuerit illud supponere sub gravamine fideicommissi in dræjudicium Mauri hæredis ex propria persona venienti; nam prætermisso, quod est, tanquam filius naturalis Aloysii, esto, quod esset capax iuraptronatus, non potuerit tamen concurrere cum legitimus, etiam si essent in gradu remotiores, ad notata per Imol. in leg. ex facto. §. si quis rogatus num. 5. ibique Alexander. sub num. 6. ff. ad Trebellian. Menoch. consil. 285. numer. 3. & Peregrin. de fideicommiss. art. 22. num. 80. & art. 26. num. 10. Castill. quotid. controv. tom. 5. lib. 5. cap. 67. num. 3. & Rota apud Vivian. dec. 69. la. 2. num. 4. cum seq. & in recentior. dec. 216. numer. 4. Pariter cum seq. part. prima, & decif. 49. num. 3. & 4. & decif. 84. per tot. pars. 8. & adhuc tamen difficultas celare vila est ex eo, quod idem patronatus, tanquam fundatus pro hæreditibus, & successoribus, erat usque ab initio meritis hæreditatis, ut notat Rota coram Merlin. dec. 94. n. 4. & in Fejulana Benefici, seu Oratori 14. Martii 1690. §. Profectus, coram clar. mem. Card. Corrado, & properecum 12. cum ex titulo hæreditatis successoris devolutus fuit in dominium Aloysii, iste tanquam de re proprio potuit liberè disponere illam de hæreditate efficiendo etiam gentilium, ut distinguendo tradit Carens. refol. 142. num. 4. cum 13. aliis tractat per Merlin. d. dec. 94. numer. 3. & cor. Minor. dec. 25. n. 22. cum seq. sub num. 33. subdit, quod per talen mutationem non dicitur attentatum contra formam fundationis, & prosequitur apud Tondu. de pension. dec. 17. numer. 8.

No nobis demum pro validitate resignationis, quod Raymundus fuit in qua possesse præsentandi; quia cum ista abique nova apprehensione transire non potuerit

Super Mat. de Jure Patronatus, &c.

51

in Maurum illius filium, & hæredem, iuxta opinionem, quād semper tenuit Rota cor. Mantica dec. 88. num. 5. & Merlin. dec. 363. n. 2. & Priol. dec. 313. nu. 19. cum seq. Rota in 16. Merlin. quia iste non est in qua possesse præsentandi, ut notat Lotter. de re benef. lib. 2. q. 8. n. 106. cum seq. Rota in 16. Iuliana beneficii 16. Martii §. Et quidem, & 18. Jun. 1696. cor. R. P. D. de la Tremoille, & confirmata 5. Decembris ejusdem anni §. fin. cor. R. P. D. meo dell' Olmo, & in Compostellana parochialis 17. Junii 1697. in principio cor. me: Ultra quod comprobata pertinentia patronatus favore substituti, in nihil attendi debet præsentatio facta a successore hæredis gravata, ut plene firmatum fuit in Lauden. Canonicus 16. Martii 1696. coram bo. mem. Emerix.

17 Ex fundamentis itaque superioris deductis clarior apparuit resolutio quad infitutio Galparis, quæ est altera pars dubii, quia confito de vocatione beneficii non minus ex regeneratione facta in contemptum veri patroni, quād ex regeneratione facta in contemptum veri patroni, quād ex subsequendo matrimonio reignans, ut de primo 18. testatur Garz. de benef. par. 11. c. 3. num. 55. & Rota in rec. dec. 152. & 160. utroque n. 5. cum seq. par. 6. & de secundis in rec. Text. in c. 1. & in c. quod à de Clez. conjugat. & 19. perpertua pertinencia iuraptronatus, & demum non impugnata ex adverso habilitate præsentati, his omnibus 20. concurrentibus, venit omni jure instituendus, ad text. in c. querimoniam de jurepatr.

Et ita informanticus Emanuele, & Gaspare, & ad instantiam Raymundi exhibita solam quam scriptura de partibus, cum responsione etiam per Antoninum data, refutatum fuit, & c.

R. P. D. URSINO.

Tridentina Jurispatronatus.

Veneris 4. Martii 1689.

ARGUMENTUM.

Decidit haec decisio ea, qua Card. de Luca in dict. 37. de jure patr. examinat, an scilicet legitimatio obtenta à Principe cuiuslibet proficia sit, ut legitimatus succedit in jure patronatus, quatenus succedere nequeat, an successio deputatur ad filium ipsum legitimati qui ex legitimo matrimonio descendit.

SUMMARIUM.

1. Juspatronatus de gentilicio efficitur hæreditarium, & num. 3. 2. Juspatronatus transit cum universitate bonorum ad hæredes, 4. Qualitas hæreditaria in actu favorabili probatur ex declaratione, quam ipse hæres emitit. 5. Ac etiam si illam explaret hæres hæredes. 6. Qualitas hæreditaria sufficiens dictr. probata ex presentatione facta tanquam hæres. 7. Jura late pendent, & ab ipsa partis citatione extracta non probant. 8. Confessio contra confidentem, & causam ab eo babentem plene probat. 9. Legitimatio concessa à Principe seculari non prodit, ut legitimatus possit succeditere in jurepatronatus, & dec. 11. 10. Natus ex legitimo matrimonio succedit ex propria persona in jurepatronatus, licet patet, et sit illegitimus. 11. Declarata, ut concilio vero sit in jurepatronatus hæreditario, non vero in gentilicio, & n. 14. 12. Personæ Ecclesiastice præsumit abhorrissim illegitimos, & decedentes ab eis. 13. Appellans facit omnia acta sua, ac si ab initio sufficit citatus.

DECISIO XVII.

S Entitatis Metropolitani Aquislaniensibus supponentem controversum beneficium S. Ludovici esse liberè collationis mensa Episcopalis Tridentinae, eidemque propterē concedentem manutentionem in qua possessione illud liberè conferendi, tametsi causa deferit, & appetitudo intra legitimam temporam neutrumque proposita, in autoritatem tam rei judicata non transisse, ut ipso iustam, Rotam respicit sub die 24. Novembr. 1687. & impo. nisi ff. de acqui. hæred. l. 2. C. de jure delib. Par. conf. 16. n. 41. & Rot. dec. 346. n. 5. p. 10. & dec. 304. n. 7. cor. Cavalier. & dec. 366. n. 5. par. 18. rec.

Necne plus juvare repetitum objectum, quod ubi etiam qualitas hæreditaria Carlotta in d. Marchionis de Lenoncourt

D² court

cour residet, adhuc ius patronatus non immutaverit
fium primavaram naturam, nec de gentilicio effectum fue-
rit hereditarium; sed pertransit in Bartholomaeum
Madrius superitem de familia contentiva fundatoris,
e & successivè in Franciscam Mariam Madrius illius filiam,
ac harenem, nunc ad castrum admissem.

Tum quia documenta novissime adducta ad effectum probandi Bartholomeum fuisse filium Jo: Bapt: Madrufi, istumque fuisse filium naturalem Baronii Nicolai Madrufi amplissime legitimatum de anno 1668 à Serenissimo Archiduce Austriae, & successive communiter habutum, & reputatum tanguam de vera, & nobili familia Madrufa, ac uti admisimus ad honores, & dignitates sua Patriae sunt informa, & extra dicta lata pendente, absque partis citatione, idemque attendi non debent, per text. in c. fin. ubi DD. Rot. de fid. infrastr. Aut. h. quis in aliquo, C. de edendo, & dixit Rot. in decr. 19. n. 12. par. 9. & alibi passim.

Tum quia assumpsum concludenter non probaret, ut ea
figillatum examinando demonstrant scribentes pro Lombardo, & fauente quamplurima argumenta, quae validio-
ra militante in contrarium jam ponderata in decisione, quae
confirmatur *S. Subsistit*, inter qua validissimum iterum
videbatur illud deflexum ex tentia late in contradic-
tiorio iudicio super bonis allodialibus, & ex transfa-
mata inita cum ipsa Curia Episcopali Tridentina super bonis
feudalibus post obitum Cardi Emanelis ultimi masculi
de dicta familia, in quibus non solum definitum fuit Bar-
tholomeo nullum ius, nullaque actionem competere
quoad successione bonorum feudalium, & allodialium
familie Madrussa, sed infuper declaratum familiam praes-
dictam masculinam fuisse extinctam in Carolo Emanue-
le; quae quidem confessio contra ipsam mentiam, contra
gentem, & Marinellum ab ea nunc causam habentem
plenius probat, ad tradita per Cravet, conf. 29. num. 1.
Ruin conf. 40. n. 4. & Rot. dec. 124. n. 11. cor. Cello, & dec.

Porosissimum cum adversus eamdem sententiam idem Bartholomaeus dicit superivens, nulla utriquam jura deduxerit in vim facultatis, quam ibidem fieri refereravit, descendit feliciter iura, si quae habeant; sed passus est omnino bona feudalia, & aliquid alia pacifice possideri per Marchionem Henricum, ab eo hinc praesentaciones beneficiorum jurisperitorum, & de dicta familia, ut sufficiat ostendit prae dictio hujus causa*s*. *Quoniam*.

Tum denique, quia quamvis dicta jura descenduntur Bartholomei planè probantur, adhuc nulli de iure proficerent, cum illa sim illam praeflerent eundem Bartholomeum descendere à patre illegitimo, & siue obstat illegitimis magula, quæ a Serenissimo Archiduci Austriae Principe faculari per legitimacionem concessimus tolli non potuit quo ad ipsiuratum, & spiritualliter annexa, ecclesiæ fuisse intronatus, ad text. in c. per venerabilium qui contra Promotio[n]em. resp[on]sionis dato pro parte Lombardii n. 3 dicunt utique omnia acta illius iudicij fecisse sua perinde ac si gesta fuissent ipso ab initio citato, & consequente renunciacione exceptioni regulare de triennali ut ultra allegantur in decisione, quæ confirmatur in §. Negare plus, tradit Gonzal. ad reg. 8. Cancellar. gloſ. 66. n. 40.
Et ita utraque &c.

⁹ quia non satis
fil. sint legitti, Cyn. in aub. ex complexa, C. de incipi-
mptiis, optimè Bald. in conf. 3. 13. n. 4. vers. Verius Imper-
tor lib. 1. ubi articulum ex professo examinat, & Lotter
se benef. l. 2. q. 48. n. 128.

R. P. D. M U T C
olen. Beneficii super executione L
Apostolicarum.

Merc. 4. Maii 1695.

B. G. H. M. E. N: T

A R G U M E N T S

42. de iur. patron. Card. de Luca dicit, quod
decreta gratiarum super derogatione m-

curio duarum gratiarum rupit; et
vocum prima est præferenda; in hac verò decisione hu-
jusmodi regula ampliatur, licet secunda priùs sit registra-
ta, dummodo tempus datæ alterius gratiae sit anterior

S U M M A R I U M

cum plenioritate donis, et
tatione jam effectum capacem hæreditatis, in quibus terminis exp̄s loquuntur omnes DD. in objecto relati. At
fœcūs est quoque agitur de jurepatronatu gentilicio, & familiari, in quo sunt vocati antiquiores de domo, & familia, legitimi, & naturales, prout in presenti succedit; hoc enim causa cum in jurepatronatu succederet non possumus nisi legitimi, & naturales principalarer, & uti agnati, non autem tanquam heredes, Princeps facultatis non
potuit legitimando alter disponere circa successiōnem
jurium spiritualitatis annexorum, multoque minus evenire claram fundatoris voluntatem in iudicium vocatorum, ut in specie distinguitur, & hamant Bald. diff. conf. 373. n. 4. & seqq. ubi de antiquiori de familia, Rœc. de Curt. de jurepatr. in verl. competentes aliqui qui 1. num. 10. verl. banc tamen, Michalor. de fratrib. par. 3. cap. 26. n. 7. Charlton. controv. 127. n. 46. & Grat. discept. for.

- 1 Itera Apostolica, quando sunt justificatae, debet esse exequi.
- 2 Juspatronatus transit in heredes in stirpes, & non in capita, ita ut quilibet linea vocata usicam tantum vocem retinet in jure praestandi, & si stirpes non descendentes ab ea, & n. 4.
- 3 Jus accrescendi, vel non accrescendi habet locum in jurepatronatus, ut deficiente altera ex linea, in alia pariter vocata totum jupatronatum consideratur.
- 4 Praesentatio debet gratificari ob derogationem in medietate vocum a Pontifice obtentam.
- 5 Derogatio preiudicis alteri posteriori per Competitorem obiecta venia preferenda.
- 6 Data anterior, non autem registratio perficit gratiam, usque ab initio implicito validitatis statu portetur.

- 8 *Stylus Datariæ sollic quamcumque subreptionem.*
 9 *Subreption non inducit ex exceptione facta, que Pon-
 tificis non retrofletat à concepcione gratiae, si sciret
 rem aliter se habere.*
 10 *Presentatis à vero patrō preserunt alii presentatis
 ab exceptione in quafi possessoſ presentanti, cum re-
 gula fit, ut proprietati posſeſſionem absorbeant.*

patr. Lambert. cod. traſl. lib. 2. q. 3. & 5. art. 1. Rota coram Coccin. decr. 2318. n. 3 quaenam alteri posteriori per compo-
 nitorem obtulerit preferenda, card. De Luca de jurepatr.
 dif. 2322. & Rot. cor. Danozet Jun. decr. 983. n. 4.

Minimè attenta coram exceptions hanc gratiam derrogations obiecta: Non quidem prima praefuspositi defectus registrationis ante finem gratiam derrogationis

DECISIO XVIII

Ad beneficium simplex sub invocatione Divæ Caci-
lie eructum in Cathedrali Imolensi, vacans cum liberari
reignationem de co factam per Jode Lipsii ultimum pos-
seforem Dominicus, Lucas, & Caesar filii P. Antonii ex
fratre nepotis Baptiste fundatorum confobrini ad praesentan-
tandum ab initio admisi, praesentantur Nicolaus de Bellin-
gambis, qui instucione ab Ordinariis reportavit, &
successivè possefessionem fuit adeptus: è contra Lucas Do-
minici unius ex fundatoribus filius, ac Anna Maria, &
Diamantis euidem Luce ex fratre nepes praesentarunt
alium Dominicum de Lippis; qui ad cautelem impetrat
Litteris Apostolitis, cum derogatione mediatis vocum
Episcopo Faventino dicitur cum solita clausula: *Verificata
prius iurepatronatus ex donatione, & fundatione,* ab eodem
tententia obtinuit de hoc iurepatronatus confare,
à qua devoluta per interiedam appellationem cauam ad Rotam,
disputatur hodie cor. me dubium, an recensit
Littera Apololice sint exequenda, quod fuit per Domini
affirmative refutatum, cum appareant in omnibus ju-
stificante. Nam ex existentia iurispatronatus confat ex
solutionis in alto dubio hac eadem die propoito, &
pertinenzia illius ad favorem pronominati Lucae, & neptum
refutata, ex quo descendunt à Dominico altero ex funda-
toribus cum aliis infra subnecendis de vacacione ex capite
refigurationis non est quæstio, prout neque de beneficii
valore, & ex his merito Littera Apololica debitam ex-
cutionem exponat. inixa vuln. c. 6 capituli de concil.
per Eucliam & nepes praepositi fuerit anterior in data, que
gratiam perficit, non autem registratio, Rot. cor. Peutig.
dec. 46.i.12. & in rev. 112.n.37 par. 16 & dec. 118. sub n. 10.
par. 18. & uisque ab initio, implicito validitatibz statu potitur
Rot. cor. Galer. dec. 18.n.3. & in rev. dec. 118. n. 9.
Nec minus secunda præsuppositio obreptionis, ex quo litera
fuerit directa Faventino Antifili cum falsa expre-
sione, quid eo tempore propriis Imolensi. Episcopis effet
defunctus: Nam talis expressio facta fuit ei, quia interme-
dio tempore inter signata supplicationem, & expeditionem
Ballarum, mors evenit antedicti. Episcopi, & praecedenter
expeditioni, prout mors est, exhibita fuit attestatio
Capitularis de vita, & moribus, ac idoneitate supplicantis
quibus stanziatis directe fuerint littera Faventini Epis-
copo, & quamvis, sub eadem data signatae gratis fuerint
expeditæ, id successit ex datario stylo, qui tollit quantumcum
que subreptionem Card. de Luc. de benef. disc. 42. sub n. 11.
Quamvis satis foret, quid hujusmodi expressio non retrahatur
Papam à concessione gratiae, pro illius subreptione
evitanda, Rota cor. Royas dec. 306. num. 5. & cor. Cocco
dec. 229. n. 10.
Demum tunc urgeat, quid Nicolaus praesentans fuerit a
dd. Dominico, Luca, & Cæs. Antonii filii, in quia possef-
fione praetendantur li antecedentes vacacione se exifere pra-
tendentibus; nam cum ex præmissis ex ipsa erectione be-
neficii confest ad favorem Lucae, & neptum de pertinenzia
iurispatronatus saltē, in diabūs ex tribus vocibus, fuit per
hypothecam nec mediatis, non extandit, & non fuit

præbend. in 6. Rot. in Hoscen. Beneficii 11. Junii 1646. *¶* visa enim, cor. R. P. D. meo Scoto, & in Mariscana Abbatia 19. Decemb. ejusdem anni. *s. i.* *¶* *in fil. cor. me.*
Nec obſit, quod Nicolaus competitor præſentarius reperiatur per præfatos Dominicum, alioſequi fratres filios Antonii ex fratre nepotis d. Baptiſte. Etenim ut pater ex ferio fieri recensita in decisione ſuper altero dabo, tres fuerunt lineas ad præſentandum in erectione iſius beneficio. *¶* 3. Julii 1650. *¶* Nec obſit, cor. bo. me. Benificia.

Et ita partibus informantibus DD. responderunt, &c.
R. P. D. MOLINES.
Compostellana Parochialis.
Ven. 8. Junii 1696.
A R G U M E N T U.
Quomodo pertinetia Jurispatronatus probetur, & an
allicui ex Patronis intra legitimum tempus non presen-
tia, ut sit deinde ex parte suorum, & deinde de
cunctis suis, & deinde de omnibus suis.

Compostellana Parochialis.

Ven. 8. Junii 1626.

G. H. M. E. N.

GUM E.

A R G U M E N T U

Quomodo pertinetia Juripatronatus probetur, & an
allicui ex Patronis intra legitimum tempus non praesen-
tantibus totum jus consoliderit in iis, qui praesenta-
tionem congruo tempore fecerunt, in comprobationem
disc. 42. de jure patron. Card. de Luca.

- S U M M A R I U M .

 - 1 Itera iustificare executioni debent demandari.
 - 2 Sententia facta cum legitimo contradicente facit ius quodam omnes.
 - 3 Sententia, que acceptata dignoscitur, amplius impugnari non licet.
 - 4 Pertinens jurispatronus probatur ex presentationibus per longum tempus effectum sortitus.
 - 5 Quoties plures Patroni presentantur una nulla rata distingua, praesentatio intelligitur facta pro qualibet portione.
 - 6 Clausula, insolidum, quid operetur, & n.7.
 - 8 Enunciativa emissa in visitatione generali probat pertinentiam jurispatronatus.
 - 9 Scriptura extraicta a privato Archivio non probat contraria subditos.
 - 10 Liber, qui non est authenticus atque legalis, non probat.
 - 11 Enunciativa facta absensibus patronis, ipsis non praedictar.
 - 12 Sententia nulla habetur, ac si emanata non fuisset.
 - 13 Sententia lata contra mortuum est nulla.
 - 14 Pessatio in quasi iure presentandi non attachatur, si pectorum clarum ei restat.
 - 15 Etiam ad effectum iustificationis gratiae derogationis medietatis vocum.

D 3 16 Epis-